

ciutadania, política, moviments de joventut

L'atmosfera cada dia més densa en la política nacional, prenyada d'indiferència per l'obra funesta de les oligarquies, sembla amenaçar els camps amb una tempesta imminent.

Més les consciències, per fi s'han desvetllat del somni letàrgic i amb clam unànim s'han redreçat per a exigir responsabilitats als dèspotes.

Tot sembla iniciar una nova època que neix esplendorosa. Ja no existeix l'home tímid; la gallardia és un signe clarivident de la dignitat que es desperta i hom no diu paraula que no l'acompanyi el desig irrefrenable d'una conquesta, desig ofegat de tants anys per la tirania dels esbirros que controlen les nostres voluntats.

On és l'energia? La joventut, una vegada més ha imposat la seva puixança històrica, i com inspirada per la fogositat d'un Danton, ha llençat el crit reivindicador: Desvetlla't, poble vexat! que ara la justícia serà nostra, i seran foragitats els que en nom d'una divinitat providencial ens esclavitzen a un jou de bèsties, que ens fa indignes com a homes!

Es per això i per obeir a la necessitat d'emplenar un buit que a la nostra ciutat esdevenia etern que la Joventut Republicana de Girona s'ha cregut en el deure ineludible d'organitzar-se en partit actiu i s'ha imposat l'obligació de coordinar tots els sentiments que expressen el pur republicanisme, un xic massa mal interpretat.

L'actitud de Joventut Republicana queda disciplinada pels ideals republicans, catalans i democràtics i ciutadania.

Entenem per republicanisme, la voluntat del poble com una forma de govern; per demo-

cràcia l'activitat d'aquestes voluntats, organitzades en partit, i per ciutadania allò que ens fa dignes de tenir un ordre i unes lleis fetes per al nostre ús.

La nostra missió política no serà la del professional interessat: lluitarem per fer complir allò que pugui comprometre la nostra causa i procurarem exiliar la rutina que s'ha imposat i compromet les nostres creences en un superficialisme banal.

A l'element jove és a qui directament ens dirigim demanant-los que vingui amb nosaltres a fer obra comuna i ens concedeixi el calor de l'estímul per a portar a cap la noble empresa que batega furiosa en ànsies de realitzar-se en els nostres cors, solucionant d'una vegada aquell problema polític que en molts països ja està resolt i que se'n diu República.

Com a catalans que sentim la dignitat ultratjada, exigim l'autodeterminació de Catalunya. Propugnem també per la dignificació de la classe social, la més vexada i la més mancada de justícia i a la qual està lligat tot partit que s'anomeni esquerrà.

A tot això, sols ens falta ara que l'opinió gironina correspongui a la nostra crida. S'ha de tenir present que les circumstàncies són úniques i que la Història està escrivint ja la pàgina meravellosa que marcarà una fita gloriosa i en la qual s'explica en forma magestuosa l'anhel ardent de tot un poble que vol lliurar-se d'un jou oprobios que un César li ha imposat...

Per la Redacció,
M. R. S.

els homes joves

d'anys
d'esperit

llegeixen "avançada"

lloc de venda:
quiosc de joana marull
subscripcions:
redacció del periòdic i a
modest palahí, carme 24

avançada

publicació republicana catalana

redacció
i administració:
joventut republicana
de girona
correspondència:
ronda ferran puig, 7

una arma de combat

Hem de regraciar, en primer lloc, als compradors, per l'èxit que han fet assolir al quízenari AVANÇADA. Francament, els redactors no esperàvem tant. Una primera edició d'un periòdic sense xafarderies amb una tirada de més de 1000 exemplars que s'esgota ràpidament, parla amb prou eloqüència. Un fet més volem constatar: L'alt esperit de ciutadania i de republicanisme que s'observa en tots els sectors de la vida gironina, el qual vé a palesar una vegada més la correntia que arreu de Catalunya i d'Espanya es respira després d'un temps de vergonyosa postergació social, política i administrativa.

Ja la gent no s'amaga d'exterioritzar obertament les seves conviccions i el seu lliure pensar, i ni a Girona mateix, on el feudalisme romà hi té posat una grapa ferma en les seves arrels, el públic no deixa de demostrar el seu alt esperit democràtic.

I és a aquesta Girona estàtica de sí mateixa, a aquesta ciutat on no passa res ni per equivocació, on tenim avui una esperança prometedora d'un demà que no trigarà, on tota una joventut que entra de ple, amb el vigor i la sava nova dels seus anys, a la lluita política. Desconeixedora en absolut de les martingales i falsetats dels procediments que empraven els homes de l'any 23, aquesta joventut dels 20 a 30 anys, pletòrica de forces i d'entusiasmes, entra a la palestra inajornable, a imposar els seus drets. A fer imperar la justícia per damunt de les falsejats i dels enganys; a substituir la força bruta que domina avui, per la legalitat del dret, a ofegar la tupinada i l'encasellat que volen fer subsistir els monàrquics i els catalanistes del rei, per una sinceritat electoral que sigui tota una garantia i un veritable sentir de la voluntat del poble.

Al nostre crit d'AVANÇADA, el cap en alt i el pit enfora, atacarem a tots aquells, siguin quins siguin, professin els ideals que professin, que tinguin l'apoi governamental, que s'interposin al nostre pas i pretinguin falsejar el sufragi amb coaccions, enganyifes, o amb el vergonyós i vil espectacle de la COMPRA DE VOTS.

Vuit anys de dictadura no han pas passat en va; encara el poble recorda amb fàstic i repugnància les arbitriarietats i els favoritismes de les dictadures passades; encara ho recorda, cert, i s'extranya i s'esglaia pel que podrà venir si els eterns partits de torn d'una dinastia continuen dominant els esperits amb el

sistema de les força bruta: impositions, amenaces, trets, càrregues, arrestaments i bergaçades als calabossos de guàrdia..

Necessitem una arma de combat per anar a la lluita i guanyar la batalla. Un arma de combat, si. Quina serà? LA SINCERITAT, aquesta paraula tan malgastada aquests darrers temps pels que desgovernen la nació, per sostenir un edifici que s'enderroca i renovada completament als nostres llavis per l'acció de la noblesa i la justícia. SINCERITAT que imposarem nosaltres, els joves aquells que un dia fórem amordaçats en una assemblea pels democràtes del partit. SINCERITAT per dir, ben alt i ben fort, les coses pel seu nom. SINCERITAT per definir Monarquia. SINCERITAT per definir República. SINCERITAT pel poble que triï entre dos règims: un d'oprobis; un altre de justicier.

I aquesta paraula, aquesta SINCERITAT nostra que és una arma de combat, ens fa arribar a aquestes dues definicions:

DICTADURA: segrestaments, desordres, afusellaments, misèria, violació de domicili i correspondència, deportacions.....

REPÚBLICA: pau social garantida, prosperitat, ordre, treball, administració exemplar, ensenyança lliure i gratuïta, igualtat de drets.

El públic conscient de Girona, en les eleccions municipals que diumenge es faran, que no seran més que un plesbicit a favor o en contra de la monarquia, té la paraula, per triar entre dos règims.

Per la redacció
D. E.

JOVENTUT REPUBLICANA

recomana a tots els seus companys, el màxim d'entusiasme i treball per el triomf de la candidatura republicana.

Assistiu a l'estatge social.

■ Pel número proper:

R. Campalans. - ALS JOVES. El pecat del catalanisme. Els joves vells

J. P. - DUES MENES DE POLÍTICA.

la propaganda electorera d'«el corn»

Hauriem passat per alt tot el *veri reaccionari* que des d'*El Corn* es llença contra el republicanisme gironí perquè ens consta que dels pits que surt no són més que nius de proselitisme, amagats sempre darrera un anònim vergonyant i que es té la fatxenderia de dissimular amb paraules de catalanisme; però es creuria que ens espanta la faramalla d'uns pocs que només exalten la catalanitat amb l'únic objectiu de formar un partit de força que els serveixi per anar a Madrid a esperar la vènia a les avant-cambres dels que reparteixen els poders regionals, provincials o municipals i fer que amb els seus precés i servilismes els deixin manar en benefici de la seva llopada, sense respectar ni els interessos generals, ni la voluntat ciutadana, ni aquella bandera gloriosa, que tots estimem i que ells han ajupit o amagat per a posar-se al servei de la monarquia.

Ja és hora de recordar com la traïció, i el pacte sempre ha vingut dels homes d'extrema dreta de la lliga; que l'any 1921 agafaren l'escopeta del sometent per dissoldre l'Assemblea de Parlamentaris celebrada a Barcelona per tal de donar l'Autonomia a Catalunya i una nova estructura als països Ibèrics, i que ara enlluernats per unes quantes casaques de ministre i per l'afany de manar i d'estintolar un règim que els permet fer el seu dijous gras a l'esquena del poble català, humilien novament la nostra catalanitat i es fan moneda de dues cares: A Madrid es diuen **centristes** adictes a l'absorció unitarista i a Catalunya *Lliga regionalista, Unió Catalana, centres catalanistes anònims del color polític*. Es un bon joc que nosaltres hem de desemascarar, aquest entrar en les eleccions dient que són catalanistes *sense preocupacions estúpides de formes de Govern que a Catalunya interessin secundàriament*. Com sino recordéssim aquelles paraules dites a Barcelona, en plena dictadura «que no es pararia fins que Montjuïc fos plé de sang catalana» i es recordava el parentesc amb Felip V. i l'oportunitat de la seva ordre en la qual deia «que havia dominat Catalunya i que era ell a qui tocava governar-la com li plagués». Podem prescindir de les *preocupacions estúpides de forma de govern* davant un fet real i històric? L'interés dels redactors de la difamació *eleccions municipals*, és amagar, fins als seus correligionaris que han adoptat la forma ambigüa de no dir-se ni mascle ni femella amb l'especulació d'apuntalar tot el caciquisme que fins ara ens ha governat i com són prou vius per comprendre que si deien que anaven a defensar un règim que ens ha tractat a puntades de peu, amb empresonaments, amb l'espasa pretoriana, fins els seus associats se'n desdirien amb aquella vergonya de l'home enganyat, han adoptat la diplomàcia de fer el desentès. S'ha de fer públic que els delegats del despotisme s'han compromès a fer guanyar els interessos **centristes** sigui com sigui i com veuen que emprant les formes de la gent clara i catalana no se'n sortien, amaguen dins la gloriosa bandera catalana tota la putrefacció que representen. El poble ja està tip d'ésser conduït amb aquests maquiavelismes que no serveixen més que per absorbir els interessos del comú li plantarà cara.

Si volen donar-se-la d'acusadors, per què *El Corn* no fa una campanya sobre l'afer dubtós de l'Hospital, en el qual sembla haver-hi interessos de partit?

Per què no es preocupa d'arribar-se fins al Govern Civil

per veure qui hi és més entrant en la casa si un Sr. del Centre d'Unió Republicana o un cabdill del Centre Catalanista?

Per què no es preocupa de la tasca de depuració que, amb més o menys encert, però amb tota la rectitud i donant la cara, duia a cap el benemèrit president de la Diputació que es veié obligat a dimitir?. Per què? Ho direm nosaltres.

Perquè tot això ensorraria aquesta gallardia dels porucs que tenen qui els guarda les espatlles; perquè descobririen els quatre dictadoretts que mangoneixen la política de Girona i que davant el plebiscit d'un poble que els ha de foragitar apostrofen *no a uns homes* que sempre han militat en l'oposició *sinó a un par.it*, que quan hagi de demanar responsabilitats sortiran totes a la llum del dia, tant si són del seu bàndol com del nostre i això els esvera i els fa recórrer al personalisme baix i rastrer.

La retolació nominal «portaveu de la Joventut de Girona» que es dona a *El Corn* és un escarni pels homes joves que vivim a Girona. Demanem que després d'aquestes campanyes abusives se'l qualifiqui amb l'epitafi «portaveu d'alguns homes del Centre Catalanista de Girona» perquè sabem que n'hi ha molts que no estan conformes amb aquesta política de favoritismes i de capelleta. *El Corn* que havia nascut com un pardal, ingenu i prometedor, d'entre els joves estudiants ha esdevingut l'òrgan d'una empresa que vol remenar les cireres. Estudiants de Girona! *AVANÇADA*, publicació netament democràtica que no ha sortit ni per fer eleccions ni per explicar xafareries, ni atacar persones, perquè tots tenim les nostres errades, sinó per fer política bona, us obre les portes de bat a bat.

El nostre ideari queda concretat en el primer article d'aquest número, la nostra posició política la deiem en el preambul del manifest del 23, no ens cal dir més. El règim que nosaltres defensem no vol ni pastors ni ramats, sinó, ciutadans que vulguin fer prevaldre els seus drets, aquests drets que avui són a la mà dels que governen i els fan servir de xurriaques contra **el poble**.

Per tal de dur una divisió en les forces republicanes que militen en coalició s'han buscat totes les brutícies, perquè sabien que separant els homes republicans era assegurar el seu triomf. Per això nosaltres convidem a tots els homes a llegir la nostra plana central on es parla de l'ideal que va a bregar contra un mal que els senyors d'*El Corn* voldrien que fos crònic. Per això batallem per dir la veritat tal com es. Ciutadans, és hora de sumar voluntats contra les males jugades dels oligarques.

Amb tota la mala intenció es fa contar que la «Joventut Republicana» va trametre una nota a *La Publicitat* jutjant l'actuació d'un candidat republicà. Ho desmentim categòricament, Això no és més que un dels jocs bruts per dur una desavinença en profit d'aquests senyors que volen manar la ciutat de Girona des de l'ajuntament, des de la Diputació i des del Govern Civil.

A nosaltres, els joves d'*AVANÇADA*, com hem dit sempre ens interessa demostrar que el poble vol una renovació i que per aquest traspàs els homes no són cabdills sinó representants de la voluntat popular. Quan vingui l'hora de la revisió, els homes que nosaltres apoiem seran els menys senyalats amb el dit o sinó el temps per testimoni. La Redacció d'*AVANÇADA*

bloc de notes

1

pel progrés de la ciutat

En el proper número adreçarem el poble de Girona un manifest defensant la necessitat d'una immediata revisió del pla d'urbanisme i dels serveis municipals.

Obrirem una enquesta entre els ciutadans de Girona sobre els temes.

URBANISME
SANEJAMENT
CULTURA
CIUTAT VELLA

La nostra ciutadania ens obliga a vetllar pels alts interessos de la comunitat.

2

Hem tingut als dits una carta signada per l'ex-alcalde dictatorial i president dels pupins, l'advocat Jaume Bartrina en la qual es fa constar que el Sr. Pompeu Pascual no s'ha fet mai soci del *Círculo de Unión Patriótica*.

3

Sols un règim de llibertat i democràcia ens pot satisfer com a homes i com a catalans; doncs, sols ens pot complaure la República. Votem per ella!

4

Per la República!
Per Catalunya!
Voteu la CANDIDATURA REPUBLICANA!

5

L'ORDRE basat en el caprici d'un governant, és el més gran dels desordres. Volem un ORDRE fonamentat en un règim jurídic emanat de la sobirania popular.

6

Els homes allunyats de la pàtria per les seves idees, esperen la victòria de la idea, per tornar a les seves llars i per abraçar als seus fills.

7

La societat actual té el deure de vetllar pel MILLORAMENT SOCIAL de les classes humils. ELS CANDIDATS REPUBLICANS volen complir-lo: **votau-los**.

8

El que poseeix fermament un ideal, és disciplinat. **Republicans! Voteu la VOSTRA candidatura.**

9

Catalans!

El problema català és un problema de llibertat que sols pot resoldre la República, demòcrata i liberal. **Votau els candidats que la senten i la volen.**

10

Fora els arrivistes!! Cal no oblidar als que juguen amb la dignitat de Catalunya posant-la a mercè d'una casaca de ministre. Cal no oblidar qui són els que els secunden.

11

Galan i Garcia Hernandez moriren per la llibertat, cal fer-los justícia, republicans.

12

Una INSTRUCCIÓ completa per als nostres fills és el millor patrimoni dels treballadors. Els CANDIDATS REPUBLICANS volen així dotar-los: volen capacitar-los per a la lluita per la vida.

13

La veritable justícia no l'exerceixen ni la imposen les armes de cap mena. Sols la poden determinar els cervells i els cors.

14

La CANDIDATURA REPUBLICANA és garantia de bona administració: **votau-la**.

15

Vetllem perquè triomfin els partits que propugnen solucions humanes i justes pel problema social de la terra, però vetllem també perquè aquests partit compleixin els compromisos llurs.

16

El Corn es juga el **COLL** per abeurars-e a la **RIERA**.

A nosaltres per anar a la Diputació, per anar a l'Ajuntament, per anar al Govern Civil, per anar al Centre Catalanista ens cal passar aquesta **RIERA** infecta que té les quatre barres de la dictadura posades en els **fonaments** de la plaça-mercat.

17

¿Sabeu perquè *El Corn del Centre Catalanista* no parla de les seves idees sobre un nou règim?²

Perquè són **catalanistes de reial ordre**.

18

Els candidats presentats per *El Corn del Centre Catalanista* com a nous de trinca n'hi ha algun que quan li ha convingut s'ha fet soci del Centre d'Unió Republicana, o s'ha dit espanyolista per arreplegar alguna presa de xocolata. Puresa immaculada dels que ni saben escriure en català ni els seus comerços o indústries són retolats amb altra llengua que la castellana. On és la catalanitat senyors de *El Corn*?

19

Aquest darrer número electorer d'*El Corn del Centre Catalanista* és tot un reneç de carreter que té la carreta encallada i no sap com sortir-se del pas.

Val més que demaneu gràcia amb esperit cristià no pas que apostrofeu com un ateu.

20

No desanimeu davant el sacrifici; joventut és lluita. Una vida sense dolors, no és una vida pròpia de l'home. Morir per la llibertat és viure eternament.

Francesc Macià

Republicans:

GUIA DE GERONA

els partits polítics catalans i la democràcia

En els països en què el sufragi universal ve a vot per barba masculina, els moments que precedeixen a la recompta de forces que han d'atorgar un domini mitjançant l'elecció, són d'un neguit torturador, que esdevé odi. És fastigosa aquesta flamarada de despit creuada entre bàndols o partits. Recorda uns instints amansats amb la civilització, que volen rebrotar per plantar les ungles allà on la voluntat es nega a obeir, o als que no creuen com tu creus.

Bescanem l'educació, el progrés per envanir-nos d'una cultura empaperada damunt nostre, o retreiem el democratisme, la llibertat o la igualtat davant la llei i en el primer moment que ens cal fer ús noble i moderat del nostre dret de ciutadania ens ataquem com a enemics, de trinxera a trinxera, amb bombes que són la difamació, l'encasellat amb ametralladores o fusells que són la roda, la tupinada, la compra de vots, la influència, el caciquisme.

No hem pas arribat a aquell grau de cultura política en el qual els ciutadans deleguen a uns quants homes destacats per les seves dots intel·lectuals o morals perquè realitzin aquelles funcions que són del comú, o siguin representants, quant menys de la voluntat de la majoria del poble.

Nascuts dins un ambient d'oligarquia on uns quants homes poderosos són els àrbitres i els factòtums de la vida pública, no sabem fer valdre els nostres drets com a individus, més que solplantant-nos darrera d'un d'aquests *podors* que manen. Ens diem demòcrates però no deixem d'aplicar aquell adagi «feta la llei, feta la trampa».

Nosaltres no en som gens de demòcrates perquè no creiem en la llei; perquè sempre la deixem decantar a favor de la gent d'influència, per això el primer instint de tot individu quan vol fer la seva en ofici o benefici, es filia a un partit de força política o si és prou atrevit monta un d'aquets centenars de grups que amb temps i paciència servil esdevindrà una d'aquelles capelletes amb la trapallera suficient per evitar que la justícia es compleixi amb tota la seva equitat. Ens costarà molt desacostumar a la gent del manà del favoritisme. No podem fer ni desfer cap assumpte particular sense la recomanació *d'un de gros*. Com volem exigir igualtat, democràcia!

L'organització democràtica es caracteritza *pel fet* d'ésser tots iguals davant la llei, de què tots tenim idèntics drets i deures equiparats i que l'engranatge final consisteix en suprimir l'autoritat perpètua d'un sol home, d'una sola classe, d'un sol partit polític. Aquesta articulació permet un renovament continuat una evolució cap al progrés sense sotregades que sempre es planten en la carn del poble.

Per estructurar aquest cos polític que ha d'avançar normalment cap a la civilització cal desfer tots els petits grups anàrquics, ensorrar els caciquismes, i aplegar els ciutadans en partits d'ampla volada. Els repartirem en tres divisions per respondre a un sentit biològic de l'existència: jove—adult—vell; o per seguir les lleis de la metahistòria: naixer—viure—morir. Ditem:

Avantguarda: *escamots de tendències socials noves. idealismes extrems.* La seva tasca com a gent d'avançada és capolar la selva verge de la ignorància, obrir nous horitzons perquè el nucli gros, el poble, sàpiga cap allà on cal manar la *carreta* de la civilització.

Cos central integrat per la massa viva del poble, els partits que hi tenen majoria i funció de govern han montat les rodes que fan moure el vehicle social.

Reraguarda arxiu de rodes que ja han fet la servitud, muralles perquè el mòbil no torni enrera, política històrica, conservadurisme de la seva tradició. Són els habitants que mantenen i habiten els camins ja traçats. Aquest procés natural pot colorir-se amb revoltes o opressions, però no pot obstruir-se, és com les corrents d'aigua, encara que els entorpiu amb preses, sobreixen al cap de poc. Una norma pràctica és no barrejar les extremitats amb el centre. Si els nuclis d'avantguarda arriben a catequitzar la massa, es formen grups i escamots que giravolten al·lucinats i el carro s'encalla per manca de braços. Cal ésser conseqüents: hi ha un llastre que cal arrastrar i aquest és el lloc del poble i dels partits de centre, aquest és el seu mèrit i la virtut ciutadana. Tampoc hi voldrem els de reraguarda, els que ja han donat el seu fruit, perquè empesos per aquest egoisme tan humà girarien la direcció i en lloc d'anar endavant reculariem.

Definida ja una teoria democràtica anem a fer-ne un exemple pràctic amb la política catalana.

Fins ara a Catalunya, degut a què la qüestió primària de la catalanitat no estava ben resolta ni acceptada per les democràcies catalanes, no podia ni pronosticar-se ni dibuixar una estructura política determinada. Ha calgut que tots plegats ens escaldessim els dits en una dictadura per reconèixer que solament una organització que sumi les voluntats dels ciutadans pot evitar l'abús de l'absolutisme i fer reconèixer els drets.

Per això veureu que el mot *demòcrata* encapsala tots els programes i serveix d'arma de combat entre dos partits de veritable vàlua com són «Esquerra Republicana de Catalunya» i «Partit Catalanista Republicà».

No entenem la brega entre *L'Opinió* i *La Publicitat* com si totes dues anessin a la cacera del mateix ciutadà. Cal saber-se centrar i diferenciar-se i fer comprendre que del govern democràtic del poble el *Partit Catalanista Republicà* té la dreta i que amb el seu liberalisme de la lliure concurrència aplega *l'esperit de classe mitja* mentre l'*Esquerra Republicana de Catalunya* forma la roda esquerra amb tendències socials cap a l'anivellament i té la missió d'unir políticament a l'home productor: terra, indústria, comerç, arts, que aspira a una immediata integració de les tasques culturals, econòmiques i socials a funcions d'estat demòcrata. Ditem, doncs el resum:

Avanguardia: *grups político-socials:* Estat Català, separatisme, socialisme, comunisme, tendències humanitàries.

Centre: *partits demòcrates,* per l'esquerra el partit d'Esquerra Republicana de Catalunya; per la dreta partit Catalanista Republicà amb Acció Catalana-Republicana.

Un sol partit de Centre és una dictadura que nega l'essència democràtica.

Reraguarda: *partits autocràtics,* Lliga Regionalista amb el seu conservadurisme pairal i econòmic; Unió Catalana com a reviscolament d'una política regional.

Bo serà concloure que hem fet aquesta exposició perquè cada ciutadà es col·loqui justament allà on estimi, però que una vegada classificat no se'n vulgui desentendre amb paraules que no responguin als fets. En política un acte fet a consciència val per totes les bones intencions que es deixen per fer.

J. PLANES

regidor, jo?

No, estimat amic, no. No vull ésser regidor. Ni penso ésser-ho. Francament, no m'interessa. Com tampoc no m'ha interessat mai cap càrrec públic. Li agraeixo molt aquesta carta precipitada i excessivament cordial, donant per feta la meva presentació de candidat a regidor. Però sembla mentida que vostè hagi pogut creure que jo acceptaria un lloc a qualsevol candidatura electoral municipal. Però, què vol que hi fes, jo a l'Ajuntament? Actuar? En què? Administrar els cabals dels barcelonins? Però, si jo ben bé encara no em sé administrar els meus, com vol que administri els de vostè? Fiscalitzar? Fiscalitzar què? La tasca dels deu tinentes d'alcalde que formen la Comissió Permanent? Això ja, avui dia, es pot fer des d'un diari qualsevol. Anar a combatre la política municipal sobre tramvies, subsistències, beneficència, cultura, organització social, etc., etc.? Per Déu, estimat amic, però vostè s'hi a pensat bé? M'hi ha vist, vostè, fent discursos a la saleta del Consistori, tot dient, amb paraula aguda, davant del públic aficionat a les sessions municipals i de cara a la tribuna de la Premsa, unes frases altisonants? No, no... No ho sento. No ho sento. Potser quan vaig començar a recórrer casinets republicans de barriada, si que em va venir la dèria de pensar que un dia o altre jo podria ocupar un escó municipal i dir-hi la meva; però, ara? Ara, després de deu o dotze anys d'estar allunyat de la política actuacionista, tal com s'entén aquesta política en la nostra ciutat, creu vostè que m'hi podria acostumar? No, no; de cap manera. Això d'anar pels casinets i mantenir llargues converses amb els correligionaris; escoltar els versets del noi del conserge; ballar amb la filla del secretari; cercar feina per a un cosí d'un vocal, home molt influent que té més de quinze vots segurs al barri tal del districte qual; rebre a casa a aquell llarg rosari de gent que ve a demanar recomanacions, col·locacions, pessetes, sous, etc.? haver d'acudir al concert de la nena de quatre anys que interpreta Beethoven després de tocar el vals d'*El desfile del Amor*; prendre part en tots els mitings del barri i anar a escoltar les conferències que es donin en qualsevol dels centres del partit; sentir-se vigilat a tothora per uns quans homes vius, massa vius, que es toquen el colze i es fan l'ullet si hom pren més de sis taxis seguits, com donant a entendre que abans no els preniem i que ara, d'ençà que som

regidors, fem massa despeses, no poder anar al teatre sempre que hom o a la família li plagui; escoltar tota aquella llarga llista de veïns, de parents, d'amics i coneguts, que vénen a retreure-li que si no hagués estat per ells, «hom no hauria pas sortit regidor, perquè ells foren els que abocaren, amb la seva influència i vots falsejats, la balança a favor vostre»; rebre els familiars que tots volen ésser col·locats a l'Ajuntament «perquè el parent que te molta influència pot fer-ho»; abandonar tots els afers particulars, perquè els deures municipals t'omplen el dia i la nit i, a la fi, sortir amb les mans al cap, sense cap benefici material, sense cap profit crematístic, i, en canvi, amb un desprestigi moral repugnant, perquè tot i sortint amb el cap ben alt, sempre hi haurà un malfiat o altre que et marcarà dient: «—Ui, que en va fer, de diners, aquest, mentre va ésser a l'Ajuntament!» Tot això, car amic, no fa per mi. No, no. No penso pas ésser candidat a regidor. Ni mai m'he classificat així, perquè ningú no pogués sospitar en mi aquesta mena d'intencions administratives. Deixeu-me a mi, els meus diaris, la meva «penya» de cafè, la meva vida teatral, les meves novel·les i les meves lectures. El llegir molt, l'escriure poc, cada dia menys, si es possible, i ésser espectador... Que no tinc ambicions? Sí que en tinc! El que no tinc són ambicions de regidor! No fa per mi. No és pel meu braç. Més em plau ésser espectador, tenir amics, viure plaentment, sense que ningú et vigili i et guaiti a cada instant. Oh, no, per Déu! Ja començo a tenir ganes de viure entre el públic municipal i espès, sense que la gent guaiti si has pres més d'un whisky o si has sopat, en una setmana, més de dos cops a la «Maison». Francament, el que no entenc és com amics meus, encara tenen humor d'acceptar el càrrec. L'Ajuntament? Horror! Sense una pesseta, amb cent mil conflictes municipals, amb els impostos que hauran de carregar als veïns, amb totes les xarxes i conxorxes preparades contra els que hi van de bona fe... No, amic, no. Jo no hi aniré pas, a l'Ajuntament. No m'hi veig amb cor. És massa feina per mi. Us agraeixo els elogis i les felicitacions. *Em plau més treballar per Catalunya i per la República; i, per això, es treballa molt millor en qualsevol altre lloc...*

FRANCESC MADRID

(De *L'Esquella de la Torratxa*)

ELECCIONS MUNICIPALS

CANDIDATURA REPUBLICANA

DISTRICTE PRIMER

Joaquim Tordera i Girbau, industrial
Llorenç Busquets i Ventura, dependent
Pere Cerezo i Hernaez, petit mercantil
Ramon Varderi i Solà, comerciant
Joaquim Colomer i Clarà, industrial
Miquel Santaló i Parvorell, professor

DISTRICTE SEGON

Josep Vidal i Mainegre, industrial
Ermengild Vilardell i Blanc, agent com.
Pompeu Pascual i Carbó, metge

DISTRICTE TERCER

Miquel de Palol i Felip, publicista
Josep M.ª Dalmau i Casademont, editor
Francesc Ribes Creuhet, comerciant

DISTRICTE QUART

Darius Rahola i Llorens, periodista
Josep Escatllar i Bonet, propietari
Marian Julià i Malart, industrial

la protecció dels infants a la nostra ciutat. esboç d'un programa a realitzar.

Sobre la taula de treball fa uns quants dies mantenen la nostra atenció els *rappports* publicats per la Lliga francesa contra la mortalitat infantil. La seva lectura ens suggereix tot seguit un sens fi de preguntes, ens fa fer una composició de lloc i ens mostra immediatament, la nostra insignificància pràctica davant els problemes arreu plantejats per a protegir degudament els infants.

Bé és veritat, pensem nosaltres, que en la vida particular, s'ha avençat molt en tot el que fa referència a cultiu de l'infant. Ja no es tanca la llosa amb l'estúpida frase «dixós d'ell», veritable panacea consoladora dels pares afligits per la pèrdua de llur fill. Veiem també com un noble afany de superació aleva als progenitors que sols desitgen oferir als ulls de tothom el fruit de la seva unió com el més hermós i sà d'entre tots els altres; però socialment parlant ens demanem; quines lleis dictades s'han dut a la pràctica; Què ha fet Girona per garantir la vida de l'infant com a factor social?

Repassem el què es podria fer i vegem el que es fa, per treuren les degudes deduccions:

De tots els instints, és sens dubte, el de la reproducció, el més enlairat i més noble. Es del tot necessari que aquest instint esdevingui un acte reflexiu i conscient, tota vegada que si quedés relegat a un mer acte instintiu, ens deixaria a un nivell semblant als dels altres animals. Es precis, per tant, que estimem als nostres fills abans d'engendrar-los. I malauradament s'arriba a l'unió dels sebes amb una manca supina de coneixements sobre el que ha d'esdevenir.

L'artífex que ha de crear, l'obrer manual que ha de donar forma, el pagés que porta un conreu, tots ells tenen una cultura, una responsabilitat de la feina que van a començar.

Preguntem a una novella parella quins són els seus coneixements per cultivar el fruit dels seus anhels i la negativitat absoluta serà la seva resposta o tirant pel llarg, vos diran que arribat en aquest cas es refiaran dels consells ancestrals bues els pugui donar l'àvia o la veïna.

Més tard l'infant ha vingut al món i la mare que deuria ésser protegida i que tindria que restar a la cura d'ella per necessitat es veu obligada a abandonar-lo per anar a la fàbrica o taller, a mans d'una persona generalment d'edat, plena de xacres i de rutina i que bé prou feina té per sostenir-se.

Cuidats per mans estranyes, amb una alimentació anàrquica i deficient i junt amb això un escenari constituït per l'ambient d'un pis insalubre, car i mal acondicionat; veusaquí el quadro que se'ns presenta tots els dies, quan som cridats a visitar als infants dels nostres treballadors.

I que és com dèiem el principi, el que fa la ciutat per protegir aquestes vides, que tot just vingudes al món són sotmeses a tal mena d'estímuls?

Compta la nostra ciutat amb l'Hospici, que apart del seu fi primari, constitueix un veritable recés per les classes indigents i que nereix uns mots d'encomi i enlairament. El nostre Hospicià ha conquerit avui dia la categoria d'infant que abans no tenia. Ell és objecte d'un gran nombre d'atencions, infinitament superiors, a les que'ls molts dels nostres infants gaudeixen en la seva llar, sols li manca l'estímul d'aquests escalf animic. Nó obstant se li ha borrrat aquella categoria al·ludida i avui per ell l'estigma no existeix.

La Cantina, el roper i les colònies Escolars, magnífiques obres degudes més que a la generositat dels gironines, adoleixen dels defectes d'una obra incompleta. Malgrat la bona voluntat dels seus directors, la Cantina sols dóna un repàs diari als seus petits comensals i les colònies més que per nens malalts i que necessiten per tant beneficiar-se d'una terapèutica climàtica, tenen un caire pedagògic.

Si aneu a la part alta de la ciutat, trobareu en una plaça arrezerada i quieta, un gran casolot batejat amb el nom d'*Asilo Cuna*. Empesos per la curiositat podeu demanar a les germanes paüles que en tenen cura, que vos hi deixin entrar. La vostra sorpresa serà gran quan en comptes de sentir un plor d'algun petit infant, el silenci més absolut serà tota la resposta. Veureu uns lletets molt ben arreglats, però dins d'ells, trobareu a faltar-hi la mirada encuriosida d'algun infantó sorprès per la vostra presència.

No tenim doncs a Girona cap institució ciutadana especialment dedicada a la nostra quitxalla. Urgeix abans que tot, disposar d'un recés on la mare menestrala pugui amb tota garantia deixar el seu fillet durant les hores que ella treballa en la fàbrica o taller.

Aquesta guarderia, podria ésser una veritable escola de maternologia on podria instruir-se a la mare, en la cuna dels seus fills; el casal ciutadà per els nostres nens petits, podria proporcionar-los a les hores que estarien separats de les seves mares un aliment sà i complet. La mare durant aquelles hores de jornal interminables, no estaria neguitosa per la sort del seu fillet.

Urgeix fomentar aquesta Cantina Escolar i sobretot que la ciutat faci seva l'obra de les Colònies Escolars, establint seccions de muntanya i mar.

Amb aquestes obres fonamentals prodrem vantar-nos aleshores d'ésser uns servidors de la nostra gent menuda.

P. PASCUAL.

votar la lliga és votar
per la monarquia

música

Hem de posar unes ratlles de franc elogi a aquells actes que, molt superiors de nivell a l'espectacle snob, ve organitzant en la nostra ciutat la ja benemèrita Associació de Música.

És molt comentat entre els amants de la bona música la importància remarcable del proper concert a celebrar el dia 15 a base de la companyia d'«Opera Russa de Paris».

Amb la vinguda de l'«Opera Russa» podrà la nostra Associació apuntar-se un dia més de glòria.

La vàlua de la companyia de la qual és director i fundador el Mestre Civil Llaviansky d'Aqueneff, és indiscutible.

L'elenc, integrat gairebé en la seva totalitat per exiliats russos que han viscut jorns de la gran tragèdia passada en aquell país, dóna al seu treball un màxim de realitat que s'imposa i emociona al públic.

En el proper número publicarà una ressenya de l'acte el nostre crític musical, J. Massanes.

cinema selecte

Després de tants anys de fer malbé butaques al «Coliseu», al «Cinema Gran-Via» i al teatre «Albèniz»; d'haver-nos acostumat al perpètu film d'amor, de cavalls i d'aventures; d'haver admirat tota la constel·lació americana i europea, i després d'estar suportant aquests assaigs de cinema sonor tan poc reeixits llevat de tres o quatre «talkies» com *El presidio*, seria hora que alguna empresa ens dediqués alguna sessió de cinema selecte, de film documental o d'assaig cinematogràfic. Nosaltres estem castigats a no veure més que les beceroles del cinema i de tant en tant alguna producció de bona qualitat però que no es surt dels patrons acceptat pels públics de diumenge. Els gironins hem d'exigir més. Les empreses de Girona han de tenir la delicadesa d'organitzar, quan menys un parell de sessions mensuals, d'aquest cinema d'avançada. Ha d'ésser un premi a la nostra constància de passar-nos els anys arrupits en una butaca, casi sempre incòmoda. Aquesta mica d'il·lusió que busquem a través d'una pantalla de projecció, s'ha de completar amb aquell goig de l'home del segle XX que coneix la darrera novetat, el darrer invent, el darrer llibre, el darrer film realitzat. Ens hem d'emparar d'aquesta avantatge conquistada a força de tants sacrificis. Conèixer immediatament és l'únic èxit notori del nostre progrés. Hem d'accontentar-nos, doncs, amb les engrunes d'una civilització, quan ella se'ns menja la vida? Tenim dret a viure en la palpitació d'aquesta ona de T. S. F. que emplena el món civilitzat, i, per això, demanem que els films d'Eisenstein, de Walter Ruttmann, de Fritz Lang, de F. W. Murnau, de Josef von Stenberg i de tants altres, siguin donats en sessió especial, si es vol, però, projectats com a menja pels esperits tips d'anacronismes.

A Girona hi ha prou cultura per a fer-hi un ambient com el de l'Associació de Música i organitzar un públic amant

d'aquesta força humana que és el crear. I en la pel·lícula es crea constantment.

Per què no hem pogut admirar un film com *Le chien andalou*, encara que no fos més que com a novetat. I *Al·leluia*, *Els docs de Nova York*, *Melodia del món*, *Simfonia d'una ciutat*, *Guerra*, *El món contra ella*, etc., etc.?

Una ciutat no es diferencia d'un poble pel nombre d'habitants sinó per la cultura, per un major contingut d'elements per a satisfer les necessitats dels ciutadans. Aquesta n'és una.

Totes les capitals ja compten amb les sessions d'avançada, per què, per exemple, la CINÆS mateixa no ens pot projectar algunes de les sessions STUDIO CINÆS?

Deixem per més endavant d'altres coses que tenim per dir. Avui hem donat ressó a l'ambient favorable que sembla haver-hi per aquesta manifestació del públic intel·ligent en cinema i de la gent snob de Girona.

Pm.

El diumenge passat ens presentaren dos films documentats. *El viatge de Byrd i Gould al pol sud*, i *Misteris d'Àfrica*. Abdues sonores, i de força emotivitat i interès, malgrat alguna combina feta en els laboratoris.

Nota Marginal.—Una vegada compost l'anterior article, ens enterem que el nostre confrare *Clar i Net* està fent gestions per a portar a Girona les sessions de cinema selecte que organitza MIRADOR a Barcelona. No cal dir com celebrariem que aquesta notícia es confirmés i poguéssim gustar de les delícies d'aquest cinema d'avançada que tantes curiositats i poesia tanca.

atletisme

Albí Caselles, l'atleta del G. E. i E. G. ha estat seleccionat per anar a Atenes. Girona ja tindrà dos internacionals. En la selecció feta per la Federació Catalana d'atletisme, el diumenge dia 5, Caselles va batre el seu rècord de llançament de javalina de 47 m. i l'establí a 50'25m. Quina llàstima que no podéssim admirar una tant bella llançada, que li valgué el premi de seleccionat! 50 metres no és cap marca internacional però si és la prometença. Desitgem al nostre amic Caselles que accentui aquesta gràfica ascendent. Les seves marques aconsèguides amb un esforç constant i metòdic són el veritable camí de l'atleta. L'encoratgem a seguir l'avançada i que en els propers Jocs Olímpics sigui el nostre representant dins aquella gama de raçes que es reunirà a Los Angeles.

P.

Política amb honradesa, sí que la volem; el que no volem és política de vividors

e x p r é s b a r
el millor punt de reunió dels esportius

comarcals

a les joventuts republicanes de les comarques:

AVANÇADA, que amb aquests dos primers números debuta com a nou element de combat en pro de la causa republicana i com a defensor estricte de la ciutadania i del dret, us saluda fraternalment, invitant-vos a l'ensens a col·laborar per una entesa, a fi i efecte de treballar junts amb l'entusiasme propi de les agrupacions juvenils per portar amb més energia i encert la nostra bandera.

CENTRE D'ESPECÍFICS — Plaça de les Castanyes

Salt

Es fan actius treballs per la constitució d'una «Joventut Republicana» en aquesta població.

CERQUEU SEMPRE LA MILLOR FARMACIA

campmany

En aquesta població es treballa activament per la constitució d'una Entitat Republicana.

ELS MILLORS PRODUCTES FARMACIA RIBAS

celrà

En aquests dies es fan treballs per anar a la constitució d'una Societat de caire republicà.

FARMACIA RIBAS VOL DIR GARANTIA

anglés

El passat dilluns, a la Sala Gubau d'aquesta vila, tingué lloc el míting de presentació de la candidatura republicana que el vinent diumenge ha d'anar a guanyar les eleccions municipals anunciades. Aquesta està constituïda pels nostres bons amics i correligionaris, Antoni Clos, Josep Candell, Raimond Ribera, Salvador Costa, Pere Massachs i Antoni Arnarós.

Presidí l'acte el cap de la minoria republicana a l'actual consistori Sr. Costa, prenent-hi part en el mateix els oradors gironins Sardà i Santaló.

Davant l'èxit assolit i per l'entusiasme que regna entre els habitants de la població, es diu que els candidats monàrquics retiraran la seva candidatura.

FARMACIA RIBAS TOTHOM JA HO SAP

la sellera

En el Centre Republicà Autonomista d'aquesta població es celebrà l'acte de presentació dels candidats republicans per

les vinentes eleccions. La candidatura republicana està integrada per Joan Espigol, Bartomeu Casadellà, Amadeu Rius, Josep Doménec, Pere Boix i Francesc Trafac.

El saló estava ple de gom a gom, essent llargament ova-cionats pel públic dels candidats i els oradors a l'aparèixer. Obrí l'acte el nostre dilecte amic Benet Cros, qui presidia, fent ús de la paraula l'actual regidor Joan Espigol, i els senyors Sardà i Santaló de Girona.

Foren tots calurosament aplaudits per tot el poble allí congregat que no es cansà de palesar el seu entusiasme per la lluita electoral del vinent diumenge.

correspondència

E. A. L.—Rebut original quan ja teniem el n.º compost.

R. Campalans Barcelona.—Agraïts a la vostra tramesa. Serà publicat nombre pròxim.

P. S.—Guardem en cartera.

M. Ros.—Guardem en cartera.

canvis rebuts

De *Aurora*, Blanes; *Gent Nova*, de Banyoles; *La Batalla*, de Barcelona; *Ara*, de Palafrugell i d'altres.

correu

Regraciem la salutació que ens ha fet la premsa, de Girona i forana.

Procurarem correspondre als bons desitjos de tots els nostres col·legues.

IMPREMTA DE VICENS CABRUJA; RONDA FERRAN PUIG, 7, GIRONA

Cafès Cornellà

Sucres

Dr. Robert

GIRONA

SASTRERIA MATEU

LE DERNIER CRI de la moda actual

Rambla Verdaguer. 4 i Creuada, 1

GIRONA

Hispano-Olivetti

Sucursal a GIRONA:

Plaça Constitució, 13

Calçats MALARET

Rambla Llibertat, 9

Força, 9 "Lo Increible" - GIRONA

Pintures

Pintures

Pintures

Pintures

Pintures

GASPAR

RELOTGES DE LES MILLORS MARQUES
COMPOSTURES DE TOTA MENA. GARANTITZADES

ABEURADORS, 7-pral.

GIRONA

DROGUERIA MARTÍ

TINTORERIA

ARCO IRIS

Dols. Encàrrecs a les 4 hores

Despatx: Plaça del Molí, 7

Taller: Barca, 27

GIRONA

VERMOUTH CINZANO

Representant a Girona i Comarca: JOAQUIM TORDERA

SASTRERIA
CAMISERIA

Transports

QUINTANA

PLAÇA CASTANYES

Frigola

Per encàrrecs: **Bernardes, 7** (carnisseria)

ORANGE-CRUSH

Demaneu sempre

Orange - Crush

J. VIDAL

Ronda Ferran Puig, 11

Girona